

Høringsuttalelse fra foreldrene til barna på Skolen for døvblinde på Skådalen kompetansesenter.

Redd tilbudet til døvblinde barn

Som foreldre til elevene på døvblindeskolen på Skådalen reagerte vi med forferdelse på Midtlyngutvalgets forslag og behandling av tilbudet til våre barn. Vi vil på det sterkeste be om at utvalget forslag om nedleggelse av skoletilbudet til denne gruppen elever blir lagt bort. Døvblindeskolen er helt nødvendig, simpelthen for det finnes ingen kjente alternativer. Departementet risikerer å gjøre våre døvblinde barn til hjelpeløse offer for en byråkratisk opprydning der det ikke lenger skal være plass til dem.

Ingen nedgang i behov

Midtlyngrapporten, NOU 18 foreslår en framtidig nedleggelse av statlige døveskoler. Den er begrunnet i nedgang i søkertallet. Siden rapporten ikke diskuterer eller engang nevner døvblindeskolen er det vanskelig å tro at rapporten foreslår dette tilbudet til døvblinde nedlagt. Bruker og søkertallet til skolen er konstant, det er ingen grunn til å tro det vil synke.

Å være et døvblindt barn

Skal man forstå hva dette dreier seg om for døvblinde barn, trenger man å tenke gjennom hvordan døvblindhet faktisk arter seg. Da vil man forstå hvorfor et eget skoletilbud til døvblindfødte er kritisk viktig ikke bare for barnas pedagogiske tilbud, men også for deres mentale helse.

Et barn er døvblindt dersom manglende nytte av en av de to sansene (syn og hørsel) ikke kan kompenseres med den andre sansen. Barn med slik sansesvikt er avhengig av nær taktil kommunikasjon og total konsentrasjon fra pedagogen for å kunne ha utbytte av læring. Det lar seg ikke gjøre i klasserom med andre barn. For et døvblindt barn er det av grunnleggende betydning for livskvaliteten at barnet lærer seg å kommunisere med omverdenen, lærer å gi uttrykk for sine behov. Slik kan de lære å bli sosiale vesener i trygg kontakt med sin nære omverden. For å oppnå dette er døvblinde avhengig av trygge og stabile skoleforhold over mange år. For døvblinde barn er den største integreringsutfordringen å bli integrert med sine egne sanser. Deretter er utfordringen å bli godt integrert med sin nærmeste familie og med et nært og tett læringsmiljø.

Et helt nødvendig skoletilbud

Pedagogene som skal etablere kontakt med de døvblinde barna og lære dem å mestre kommunikasjon trenger en helt spesifikk spesialkompetanse. Denne kan finnes og læres i et pedagogisk miljø for døvblindhet og bare der. Hvis det er mulig, er det bedre å samle kompetanse i en skole enn å prøve å bygge den opp rundt det enkelte barn i andre skolemiljøer. Raseres det pedagogiske døvblindetilbudet på skolen vil kunnskapen og erfaringen i praktisk daglig døvblindepedagogikk bli spredd og gå tapt. Det vil ikke lenger finnes noe miljø der pedagogene kan lære den pedagogikken de må kjenne.

Døvblinde barns posisjon er uhyre sårbar. Når man har lyktes i å etablere et døvblindetilbud som faktisk fungerer, vil det være både uetisk og hensynsløst å legge dette ned. Med døvblindeskolen på Skådalen har en liten gruppe barn i snart tretti år fått et slikt tilbud. Som foreldre er vi svært godt fornøyd tilbudet og dypt imponert over pedagogenes kunnskap, dyktighet og tålmodighet. Legges tilbudet ned må ingen få lov til å tro at det samme tilbudet kan gjenopprettes noe annet sted. Kompetansen forutsetter kontinuitet og kan ikke gjenskapes. Skolen fungerer også som en praksisarena og generer kunnskap som kan komme andre til gode.

Døvblindhet er en svært sjelden tilstand. Men etterspørselen etter døvblindepedagogisk kompetanse og en egen skole til disse barna er konstant. Det er mulig at noen synes en statlig døvblindeskole ikke passer så godt inn i systemene. Men det gjør sannelig ikke barna våre heller.

En godt fungerende døvblindeskole

Skådalen skole for døvblindfødte mangler i oversikten i rapporten over skoler i statpedsystemet, den og dens elever må være glemt. Skolen for døvblinde på Skådalen er en liten skoleenhet med for tiden sju elever. Skolen er preget av høy kompetanse og en stor stabilitet som gir trygghet for de døvblinde elevene og gode resultater. Skolen har et tilbud til døvblinde barn fra førskole til og med videregående. Et slikt tilbud finnes ikke andre steder og sikrer den forutsigbarhet våre barn er avhengige av. Samtidig slipper samfunnet den dyre og tidkrevende prosessen det er å overføre disse barna fra et skoletilbud til et annet.

På skolen finnes en unik kompetanse bygget opp gjennom mange år. Forsvinner kompetansen gjennom nedleggelse forsvinner også et sterkt fagmiljø og tretti års dyrekjøpt erfaring. Tilbake står vi da som fortvilte foreldre med barn som er frarøvet sitt hittil trygge læringsmiljø. De skoler som skal ta over våre barn vil stå over for nesten umulige, og sikkert svært dyre, utfordringer. Vi kan ikke se at utvalget i sin rapport tar hensyn til elever som har behov for varige hjelpetiltak, det er som denne rapporten ikke handler om disse elevene.

Ikke send våre barn på institusjon

Gitt våre barns helt spesifikke og spesielle pedagogiske behov lar det seg ikke gjøre å finne rasjonaliseringsgevinster eller muligheter for innsparinger ved å flytte dem rundt. Tvert i mot er det en stor risiko for at de alternative tilbudene vil bli dyrere og dårligere.

Gitt at Oslo og omegn har landets største befolkningskonsentrasjon gir en opprettholdelse av et skoletilbud for døvblinde i dette området beste mulighet for at flest mulig av våre barn fortsatt kan leve hjemme og ikke sendes bort på institusjoner. Dersom Midtlyngutvalget har ment at et døvblindepedagogisk tilbud for våre barn skal overtas av private stiftelser plassert langt fra våre barns bosted, betyr dette at vi må sende små døvblinde barn bort på institusjon for å få et helt nødvendig skoletilbud. Det ville være i strid med alt vårt samfunn og våre politikere hittil har stått for.

Noen grupper er så små at de ikke synes så lett. Våre barn er en slik gruppe. I Midtlyng rapporten er de rammet av å være så få at deres situasjon og behov verken blir diskutert eller vurdert. De usynliggjøres. Bare slik kan man foreslå deres skoletilbud nedlagt.

Døvblinde barns pedagogiske behov er så spesifikke, spesielle og sårbare at det gode pedagogiske tilbud de har i dag må opprettholdes. Det må reddes fordi ingen som kjenner situasjonen kan hevde det finnes noe alternativ. Nå har våre barn et tilbud som fungerer. Ikke foreslå å rasere det.

Foreldrene på Skådalen døvblindeskole